

проф. др Ирина Деретић
Одељење за филозофију
Филозофски факултет
Универзитет у Београду

Рецензија монографије *Огледи из филозофије науке и технике*

Монографија проф. др Биљане Радовановић под називом *Огледи из филозофије науке и технике* се бави релевантним темама из области филозофије науке, методологије научног истраживања и филозофије технике. Монографија је подељена у 15 поглавља у којима се проблемски приступа разматраним темама.

Ауторка полази од одређења научног проблема, а затим анализира његове различите врсте. У следећем поглављу се покушава одредити шта је традиција у науци. У наредном сегменту ауторка ће поћи од анализе појма искуства и његовог разумевања у различитим концепцијама филозофије науке, а затим ће прећи на дихотомно сагледавање методолошких концепција у филозофији науке, оних интерналистичких и оних екстеналистичких. Даље се, у рукопису, разматра природа и ток научне промене. Биљана Радовановић затим упућује читаоца на начин третирања и разумевања научног знања из релативистичке оријентације у филозофији науке. Развијајући даље позицију релативизма разматра се однос лингвистичког и епистемичког релативизма, као и социолошки обрт у филозофији науке. Затим, ауторка науку сагледава кроз интеракцију са друштвеном средином и представља позицију социјалног конструктивизма. Професорка Радовановић у наставку разматра како у светлу постпозитивистичке филозофије науке одредити рационалност науке и на који начин би требало вредновати научне теорије. У посебним поглављима ауторка разматра како се анализирају и критикују научне теорије. У последњем сегменту рукописа прилажу се огледи из филозофије технике и дискутују питања значајна за питање научних открића.

Рукопис монографије др Биљане Радовановић под називом *Огледи из филозофије науке и технике* даје врло добар увод у главне теме и проблеме филозофије науке и потврђује ауторкино исцрпно познавање тенденција како у старијој, тако и у новијој дискусији ове дисциплине. Узимајући у обзир врло јасан стил, којим је ова студија написана, коришћење релевантне литературе као и транспарентан начин улажења у проблеме и приказивање њихове сложености, може да се претпостави да би будућа монографија на основним студијама Филозофије могла студентима да послужи као инструктиван увод у једну важну филозофску дисциплину, а ауторки као средство за припрему наставе на одговарајућим предметима (Филозофија науке и Методологија), што значи да будућа публикација може да има и дидактичку вредност.

Узимајући у обзир све ово рецензент сматра да рукопис проф. др Биљане Радовановић *Огледи из филозофије науке и технике* задовољава све стандарде и може да служи и као уџбеник у настави. Из наведених разлога **изричито се препоручује објављивање** наведеног рукописа.

У Београду, 20. VIII 2025.

проф. др Ирина Деретић

